

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут Бізнесу та інформаційних технологій

Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС
освітнього компонента – ОК20
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	07	Управління та адміністрування
Спеціальність	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма	«Економіка будівельного підприємства»	
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS (270 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	курсова робота, контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік, іспит	

Викладачі:

Окландер Тетяна Олегівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва, oklander@ogasa.org.ua

Осетян Оксана Миколаївна, старший викладач кафедри економіки та підприємництва, o-x-a-n-a@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з **МЕТОДАМИ І СПОСОБАМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ПОЄДНАННЯ ВСІХ ЕЛЕМЕНТІВ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ, НАЯВНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ВИСОКОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.**

Наприклад: Вміння здійснювати розрахунок амортизаційних відрахувань різними методами.

В процесі викладання дисципліни застосовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань з економіки підприємства. Студенти самостійно або в групах виробляють власні господарські рішення, здійснюють їх оцінку.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань за такими дисциплінами: Економічна теорія; Мікроекономіка

Програмні результати навчання:

PH1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях

PH2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності

PH8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур

PH9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави

PH11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

PH13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності

підприємницьких, торговельних та біржових структур

PH17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Диференційовані програмні результати навчання:

Знати:

- знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави

- сутність основних понять і категорій економіки підприємства;

- теорію і практику господарювання на рівні підприємства;

- сутність формування і використання виробничого потенціалу;

- взаємодію всіх видів ресурсів.

Вміти:

- використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях - аналізувати й узагальнювати результати виробничо-господарської та комерційно-фінансової діяльності;

- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності – пропонувати ефективні заходи господарювання і контролювати їх здійснення;

- застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
- демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці
- використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
- вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.
- застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

Володіти:

- законодавчою, методичною і нормативною базою господарської діяльності підприємства;
- навичками вибору інструментів в економічній діяльності підприємства,
- навичками прийняття управлінських рішень щодо економічної діяльності підприємства.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		денн а	денна ск	заочна	заочна ск
1	2	3	4	5	
3 семестр					
Блок 1. Сутність економіки підприємства і основні засоби					
1.1	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин	2		0,5	
1.2	Тема 2. Виробничий потенціал підприємства.	4			
1.3	Тема 3. Виробнича програма і виробнича потужність	4		0,5	
1.4	Тема 4. Основний капітал підприємства і основні засоби підприємства.	2		0,5	
1.5	Тема 5. Характеристики, класифікації основних засобів підприємства.	4		0,5	
Блок 2. Капітал підприємства					
2.1	Тема 6. Амортизація основних засобів підприємства як економічний процес.	4		0,5	
2.2	Тема 7. Формування амортизаційних відрахувань, їх значення	4		0,5	
2.3	Тема 8. Економічні показники використання основних засобів на підприємстві	4		0,5	
2.4	Тема 9. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи підприємства	4		0,5	
	Всього	32		4	
4 семестр					

Блок 1. Оборотний капітал підприємства					
1.1	Тема 1. Відмінні характеристики оборотного капіталу підприємства як складової ресурсів підприємства	4		0,5	
1.2	Тема 2. Напрямки поліпшення використання основних засобів підприємства	4		0,5	
1.3	Тема 3 Показники оцінки ефективності використання оборотного капіталу підприємства	4		0,5	
1.4	Тема 4. Методи державного впливу на інноваційний розвиток підприємств	4		0,5	
Блок 2. Трудові ресурси результати діяльності підприємства					
2.1	Тема 5. Продуктивність праці на підприємстві	4			
2.2	Тема 6. Оплата праці на підприємстві	2		0,5	
2.3	Тема 7. Витрати підприємства. Собівартість продукції (робіт, послуг)	4		0,5	
2.4	Тема 8. Доходи і цінова політика підприємства	4		0,5	
2.4	Тема 9. Фінансові результати діяльності підприємства	2		0,5	
	Всього	32		4	
	Разом	64		8	

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» та «іспиту» за навчальною дисципліною «Економіка підприємства» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА I			
Контрольна робота	1	10	20
Аудиторна контрольна робота	2	20	30
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести), або	2	30	50
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100
ЧАСТИНА II			
Курсова робота	1	15	30
Аудиторна контрольна робота	2	10	20
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести), або	2	30	50
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Курсова робота здійснюється на основі теми «Витрати підприємства. Собівартість продукції (робіт, послуг)». Студенту потрібно: розрахувати змінні, постійні, загальновиробничі витрати підприємства.

Робота складається з розрахункової частини і виконується у вигляді пояснювальної записки.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи [2].

Контрольна робота передбачена з розділу «Амортизація основних засобів підприємства як економічний процес». Робота складається з кейсів індивідуальних завдань: теоретична частина складається з вирішення тестів, практична частина складається з вирішення трьох задач.

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад

1. Виробничий потенціал відображає:

- А) науково-технічний потенціал;
- Б) сукупність виробничих ресурсів;
- В) сукупність фінансових ресурсів і матеріальної бази;
- Г) немає правильної відповіді.

2. Амортизаційні відрахування – це:

- А) грошове відображення перенесеної вартості на готову продукцію;
- Б) частина прибутку акціонерного товариства або іншого господарюючого суб'єкта, що розподіляється між акціонерами, учасниками відповідно до кількості і виду акцій, часток, що знаходяться в їхньому володінні;
- В) безоплатна субсидія підприємствам, організаціям і фізичним особам в грошовій або натуральній формі на проведення наукових або інших досліджень, дослідно– конструкторських робіт, на навчання, лікування та інші цілі з подальшим звітом про їх використання;
- Г) безповоротна грошова допомога, що надається з державного бюджету організаціям, підприємствам, місцевим органам влади, окремим особам для покриття збитків, компенсації втрат, балансування місцевих бюджетів та інших цілей.

Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) з тематики навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Економіка будівельного підприємства: підручник /за ред. Т.О.Окландер. – Одеса.: ОДАБА, 2018. – 363 с.
2. Економіка підприємництва: підручник. /за ред д.е.н., проф. Л.В. Фролової// Окландер Т.О.Ветрогон О.В Петрищенко Н.А., Серьогіна Н.В. – Одеса: Бондаренко М.О., 2020.- 708
3. Економіка будівельного підприємства: підручник / Т.О. Окландер, І. А. Педько, О.Л. Камбур та ін.: К: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.
4. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.

5. Причепя, І. В. Економіка підприємства. Самостійна та індивідуальна робота студентів : навчальний посібник / І. В. Причепя, Л. П. Руда. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 145 с.

Допоміжні джерела інформації

6. Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком: монографія – 432 с./ За заг. редакцією О.А. Біловодської.//Суми: Університетська книга, 2010 р.

7. Ракицька С.О., Жусь О.М. Використання потенціалу будівельних об'єднань в процесі комплексної забудови великих міст / Transformations in Contemporary Society: Economic Aspects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole 2017; ISBN 978-83-62683-96-3; pp.348,